

alt tiltræde. Den Forstander, der er der nu, er sin Plads fuldstændig voksen, og han er slet ikke i Ordets egentlige Forstand Partimand. Han har efter alles Mening, der kende ham, alle Kvalifikationer for at kunne bestyre en saadan Anstalt fuldstændig tilfredsstillende, og rundt omkring fra Befolkningen i Provinserne kommer der nu stadig Tilgang til den, saa jeg vil antage, at ogsaa Kjøbenhavn vil forandre sin Beslutning og sende Børnene til samme Anstalt som hidtil. — Det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Nielsen-Grøn) klagede over, at Direktøren for det Kursus i Havebrug, som der har været i de senere Aar, ikke har været paa sin Plads. Det forbavser mig noget at høre det, jeg har hørt saa mange rosende Udtalelser om den Mand, men det er muligt, at han ikke har forstaaet at stille sig i det rette Forhold til de kursusbesøgende Lærere. Jeg vil meget gerne være med til at undersøge den Sag nærmere, især hvis det ærede Medlem vil give mig private Oplysninger om de Misforhold, som vedkommende skulde have gjort sig skyldig i.

Det er fuldstændig rigtigt, hvad der er blevet sagt af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Philipsen) i Anledning af det meget omtalte Værk „Danmarks Kultur“, at Forlaget ikke i mindste Maade har taget det paa Spekulation eller tænkt paa at vinde Penge ved det, og at det tværtimod fra Begyndelsen har været et patriotisk Offer, Forlaget vilde bringe, og om den Slags Ofre gælder det, at de vedkommende selv maa bestemme, hvor langt de ville gaa. Nu ere de gaaet ganske langt med den franske Udgave, og det er naturligt, at de ikke ville sætte lige saa meget til paa den danske Udgave, men jeg føler mig forpligtet til ogsaa udtrykkelig at udtale, at det samme er Tilfældet for Udgivernes Vedkommende. De have absolut været paa det rene med, at det var et Arbejde, der vilde give dem meget at gøre og ikke nogen som helst pekuniær Gevinst. Det, der er sket af uheldigt, er jo, at mange af Medarbejderne have gjort deres Artikler længere, end det var aftalt. Men de, der have med den Slags Ting at gøre, ville vide, at det er noget, der sker saa at sige hver eneste Dag. Det er umaadelig sjældent, at en Forfatter strikke holder sig inden for den Aftale, der er gjort, og naar det er blevet saa skæbnesvangert her, er det, fordi der er Tale om 120 Medarbejdere, medens der som Regel ellers kun er Tale om et Par Stykker eller

3. Naar man husker paa, at det var overmaade vanskeligt i Forvejen at bestemme, hvad der skulde tages med eller ikke tages med, kan man nok forstaa, at Udgiverne kunde være noget betænkelige ved at gaa alt for strengt i Rette med disse Medarbejdere og skære i Stykker og trække fra. Jeg skulde saa meget mere beklage, om man ikke kunde gaa ind paa at give den nødvendige Understøttelse til dette Værk, som det, der er tilbage at udgive, netop hovedsagelig er det, som Danmark kunde have Grund til at være mest stolt af at faa opbevaret Erindringen om. Men i øvrigt skal jeg sige offentligt, hvad jeg har sagt til de Herrer privat, at jeg vilde ikke garantere, at det kunde gaa igennem, jeg vilde bare love dem, at jeg vilde optage det paa Finansloven og tale for det.

Det ærede Medlem for Assens (Berntsen) og nu i Gaar det ærede Medlem for Svendborg Amts 6te Valgkreds (Guldbrandsen) vare imod det, der er foreslaaet om en Bygning for Statens Lærerkursus, de etaarige og kortere Kursus. Jeg skal til det ærede Medlem fra Svendborg Amt bemærke, at det er jo ikke nogen Hemmelighed eller nogen Tilsnigelse, at de mange Lærere og Lærerinder i Kjøbenhavn og Frederiksberg ere med uden at have Stipendium, men blot komme til Undervisningen. Det er udtrykkelig forudsat og ogsaa omtalt i Beretningerne lige siden 1895, og jeg finder, det er overmaade naturligt, at det er saaledes, at naar de kjøbenhavnske Lærere og Lærerinder kun undtagelsesvis kunne faa Stipendier, de da saa meget lettere kunne faa Adgang til Undervisningen. Det kommer jo i mange Fag til at koste særdeles lidt. I Historie og overalt, hvor der er Tale om Foredrag og den Slags Ting, vil Udgiften og Ulejligheden blive omtrent den samme, enten der er 4 eller 20 Tilhørere. Men det, jeg særlig vil lægge Vægt paa, er, at selv om man af Hensyn til Bygningen trækker dem fra, der ere komne til, fordi der er saa let Adgang for dem dertil, og fordi det koster saa lidt, er den nuværende Plads alligevel paa ingen Maade stor nok. De Herrer maa huske paa, at de Aar for Aar have udvidet Stipendiet, ja, have fordoblet det, saa at selv de, der komme fra Provinserne, paa ingen Maade kunne være tjente med at samles i det lille Lokale, der nu er til Raadighed. Der er derfor ingen anden Vej, hvis man skal blive der, end den, der blev anvist af det ærede Medlem for Assens (Berntsen), at man igen indskrænker Bevillingen og gaar til-